

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA Nr. 349
din 24.11.2010

Dosar nr: 273/2010

Petiția nr: 5996/26.07.2010

Petent: C. A.

Reclamat: B. R.

Obiect: Naționalitate italiană. Afirmații în public. Demnitate personală.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1. C. A., cu domiciliul în

I. 2. Denumire și sediu reclamat

2.1. B. R., cu domiciliul în

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Petentul sesizează faptul că reclamatul îi adresează în public cuvinte jignitoare cu referire directă la naționalitatea sa italiană.

III. Procedura de citare

Urmare petiției înregistrate cu nr. 5996/26.07.2010, formulată de către petent, în temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, părțile au fost invitate, prin adresele cu nr. 6246/04.08.2010 și 6247/04.08.2010, și ulterior la solicitarea părții reclamate de reprogramare a audierilor prin adresele nr.6822/31.08.2010 și 6823/31.08.2010, la sediul C.N.C.D pentru audieri. La audierile din data de 21.09.2010 s-a prezentat reclamatul B. R., lipsă fiind petentul C. A.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

IV. Susținerea părților

Susținerea petentului

4.1.1. În memoriul său, înregistrat cu nr. 5996/26.07.2010, petentul a solicitat C.N.C.D.-ului să dispună sancționarea domnului B. R. pentru prejudiciile aduse prin afirmațiile publice făcute în mod repetat. Petentul, cetățean italian aflat în România de peste 15 ani, întreprinzător privat, susține că de ceva vreme primește, în public, din partea părții reclamate, grave insulte și expresii calomnioase, cuvinte jignitoare și discriminatorii de tipul „italian mafiot”, „italian împruțit lasă că te scot eu din țară”. Petentul precizează că aceste cuvinte i-au fost adresate în momentul în care acesta asista la montarea legală a unui banner pe un stâlp de pe artera publică de circulație, pentru firma al cărui administrator este.

4.1.2. Prin adresa cu nr. 7199/16.09.2010, petentul susține că, după sesizarea Consiliului Național contra Discriminării prin petiția ce face obiectul acestui dosar, situația s-a înrăutățit, că partea reclamată îl urmărește atât pe el cât și pe soție și copil de la geamul imobilului său, uneori înregistrându-i cu o cameră video, că a sesizat din nou toate organele de control cu privire la activitățile desfășurate de către petent în spațiile comerciale pe care acesta le deține, că i-au fost furate de pe stâlpi 2 bannere publicitare și că angajații săi sunt înjurați de către fiica reclamatului în mod frecvent. De asemenea, reclamatul anexează memoriului său declarații ale unor martori care confirmă cele susținute în petiția sa.

Susținerea părții reclamate

4.2.1. Prin adresa cu nr. 6527/16.08.2010 partea reclamată susține că petentul C. A., fără consultarea și acceptul vecinilor a deschis în subsolul imobilului un bar de noapte în fața căruia claxonează taxiuri, clienții țipă și urlă iar dimineața se regăsesc seringi de la droguri, lucru ce le-a perturbat total viața celorlalți locatari. Reclamatul susține că, după ce a făcut reclamații la Primăria de sector și la organele MAI, petentul l-a acostat în incinta restaurantului deținut de reclamat jignindu-l și atenționându-l că o să-l acționeze în justiție. Ulterior petentul a amplasat pe stâlpul din fața ferestrei reclamatului o reclamă comercială pe care a refuzat apoi să o îndepărteze la solicitarea reclamatului jignindu-l pe acesta și cu această ocazie. La audierile din 21.09.2010 reclamatul reiterează apărările precizând că starea de total disconfort nocturn provocată de activitatea petentului a influențat starea de sănătate a nepotului său în vârstă de 4 ani și care se află acum în supravegherea unei instituții abilitate, că panoul publicitar amplasat abuziv fără autorizație a fost înlăturat de către Primăria Capitalei și că solicită respingerea acuzației de discriminare întrucât nu a comis așa ceva, nici manifestări xenofobe cum susține petentul, el dezvoltând relații de amicitie cu evrei, arabi, armeni, romi, unguri etc. Reclamatul susține că afirmațiile conform cărora i-ar fi spus petentului că îl va da afară din țară, numindu-l „italian împruțit”, sunt neadevărate și că, chiar dacă le-ar fi spus, aceste afirmații nu ar constitui discriminare. Reclamatul menționează că el însuși are un chirieș de naționalitate libaneză, față de care are un comportament civilizat, nediscriminându-l.

4.2.2. Anexat adresei nr. 7825/04.10.2010 reclamatul prezintă Consiliului 13 file de adrese comunicate de instituțiile statului Român ca răspuns la sesizările sale.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul Director reține că petentul sesizează C.N.C.D.-ul cu privire la expresiile cu caracter discriminatoriu adresate în public de către partea reclamată, cum ar fi „italian mafiot”, „italian împruțit lasă că te scot eu din țară”.

5.2. La dosar, urmare rezoluției nr. 14 din 27.07.2010 s-a depus raportul de investigație și au fost anexate declarațiile martorilor propuși de către petent, respectiv M^r S M A M și R A. Atât investigația realizată de consilierii juridici din cadrul CNCD cât și declarațiile celor trei martori au confirmat spusele petentului, în sensul că la momentul operațiunii de montare a 2 benere publicitare, la apariția petentului, reclamatul B R, i-a adresat acestuia în public, injurii, cuvinte și expresii jignitoare precum „italian mafiot, traficant de droguri, corupt” să plece la el în țară că nu are ce căuta în România. Această atitudine s-a repetat și cu alte ocazii chiar și în prezența clienților din hotel.

5.3. În drept, Colegiul Director ia act de prevederile art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea „prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”, în coroborare cu prevederile art.15 din același act normativ „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

5.4. Totodată, potrivit art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

5.5. Astfel, analizând faptele sesizate de petent referitoare la afirmațiile și injuriile aduse în public de către reclamat, cu referire directă la naționalitatea italiană a petentului, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

5.6. Colegiul Director consideră că prin folosirea expresiei de „italian împruțit” de către reclamat se crează o deosebire pe bază de naționalitate a petentului în comparație cu un cetățean de naționalitate română ce are ca efect direct restângerea folosinței sau

exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale recunoscute de lege, în speță dreptul la demnitatea personală.

5.7. În acest sens, fără a intra în sfera penalului, se reține că adresarea într-un spațiu public de asemenea expresii cu referire directă la naționalitatea petentului alăturată unui periorativ ca „împuțit” are ca scop atingerea demnității umane, crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare a petentului legat direct de naționalitatea italiană a acestuia, în sensul art.15 din OG 137/2000.

5.8. Raportându-se la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) pentru a defini limita dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate, Colegiul Director analizează restrângerea dreptului la liberă exprimare sub aspectul legalității, legitimității și a necesității. Dacă legalitatea este dată tocmai de OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, legitimitatea restrângerii este dată de necesitatea protejării drepturilor altora, aspect subliniat și de **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale**, care consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal. În ceea ce privește necesitatea restrângerii dreptului la liberă exprimare, într-o societate democratică, CEDO consideră că exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități, că este legitim să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează alte persoane, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, și care nu contribuie la un progres al relațiilor umane. Anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al Convenției

5.9. Aplicând principiile CEDO, Colegiul Director constată că cele afirmate de reclamat ofensează în mod gratuit o persoană (cetățean italian). Expresia “italian împuțit” adresată petentului în public și care face obiectul plângerii deduse spre soluționare CNCD, este considerată de către Colegiul director ca având un caracter denigrator care aduce atingere demnității unei persoane prin crearea unei atmosfere ofensatoare, bazată pe criteriul de naționalitate.

5.10. Sancțiunea contravențională a faptei, așa cum prevede **O.G. nr. 137/2000**, republicată, este o măsură proporțională cu legitimitatea invocată, și anume cu protejarea drepturilor altora, în timp ce pentru formele grave ale încălcării dreptului la demnitate (prin insultă sau calomnie) pedeapsa aplicată poate fi penală.

5.11. Totodată, Colegiul reține că nu se poate invoca lipsa intenției de a discrimina pentru că legea nu face o distincție dintre discriminarea voită și discriminarea fără intenție (mai mult, **O.G. nr. 137/2000**, republicată, prin art. 2 alin. 3 prevede și sancționarea discriminării indirecte). În acest sens, justificarea obiectivă include existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare, justificare pe care petentul nu a invocat-o.

5.12. În această situație, Colegiul Director apreciază că sunt întrunite elementele constitutive ale faptei de discriminare, conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art.15.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, cu **unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Aspectele sesizate constituie acte de discriminare conform art. 2 alin.1 coroborat cu art.15, din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

2. Sancționează reclamatul B R cu avertisment;

3. Prezenta hotărâre se va comunica părților;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

-Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

Asztalos Csaba Ferenc– Membru

Jura Cristian – Membru

Pop Ioana – Membru

Vasile Alexandru Vasile – Membru

Vlaș Claudia Sorina - Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

